

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnejnarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx.xxxxx 2009-meersoq

pillugu

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSISSIONAA

Siunnersuutip aappassaaneernerani saqqummiunneqartoq

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen (siulittaasoq)
Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco (siulittaasup tullia)
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq Egede
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth
Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Imanuelsen

Siunnersuutip siullermeerneqarnera tunngavigalugu siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmut allannguutissatut siunnersuutit sisamat siunnersuutip imarai:

- 1) Siullermik siunnersuutigineqarpoq aatsitassatigut pisuussutinik misissueeqqaarnernut, misisueqqissaarnernut aammalu piaanermut atatillugu killilimmik akileraartussaneq pillugu malittarisassanik eqqussineqassasoq inatsiseqartitsinikkut tunngavissat paasinarnerulernissaat siunertalarugu. Tamatumunnga ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq aatsitassatigut pisuussutinik misissueeqqaarnernut, misissueqqissaarnernut aammalu piaanermut atatillugu ingerlatsinerit aammalu tamatumunnga atatillugu inuit sulisut akileraartussaatitaanerat pillugu malittarisassanik eqqussineqassasoq.
- 2) Aappassaattut siunnersuutigineqarpoq akeqanngitsumik biileqartitaanerup akileraarusigaanerata annertussusiligaanera qaffaaffigineqassasoq. Tamatumunakkut nalinginnaasumik atugaalluartumik sulisunut ajunngitsorsiarititaasumik, biilimik atugassinnejnarnermi aningaa-satigut iluaqtissinneqarnermut ersersitsinerusumik ullutsinnullu naleqqunnerusumik, akileraarusiinissaq aammalu pisortat akileraarutitigut isertitaannik pisariaqartumik annertusaanisaq eqqarsaatigineqarput.
- 3) Pingajussaattut selskabinik nalikillilerissutigisassanik atunngisaqartunik nioqquteqarsinnaanerup pakkersimaarneqarnissaanik siunnersuut siunertaqarpoq. Kalaallit Nunaanni akileraar-

tarnermi nalikillilerinermut tunngasutigut malittarisassat nunarsuarmi nunanut allanut saniliullugit ammanerujussuupput orniginartuullutillu. Akileraartarnermi nalikillilerinermut Kalaallit Nunaanni malittarisassat nunarsuarmi nunanut allanut assersuussinermi aningaasalii-nissamut ussassaarinninnermut ilapittuutaapput. Allannguutissat siunnersuutigineqartut tamuma allanngortinnissaanik siunertaqanngillat, taamaallaalli malittarisassat atuuttusut i-luarinanngitsumik sunniutaat illuatungilerniarneqarlutik.

- 4) Sisamaattut siunnersuutigineqarpoq nunani allamiut sulisitsisuisa akissarsianik, siulersuisut akissarsiaannik allanillu tunniussinernut atatillugu akileraarutit A-nik unerartitsinissamut nalunaarutiginninnissamullu pisussaaffeqarnerat sakkortusineqassasoq. Tamanna pissalluni i-nunnit selskabiniillu, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarfimmi najugaqanngitsunit akissarsianik, siulersuisut akissarsiaannik allanillu tunniussinerit, assigisaannik tunniussinertuulli A-nik aningaasarsianngortinnejnarnerisigut. Tamatumalu saniatigut unerartitsinissamut pisussaaffeqartut akileraarutit A-nut unerartitat pillugit nalunaarusiamik Kalaallit Nunaanni suliarisassagaat piumasarineqarluni, taamatullu paassisutissat suliamut attuumassuteqartut maani nunami uninngatinnejtassasut, unerartitsisussaatitap nunami angerlarsimaffigisa Kalaallit Nunaatalu akornanni Kalaallit Nunaannut akileraarutinik unerartitsineq pillugu isumaqtigissuteqanngippat.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Aatsitassarsiornermi inuussutissarsiutinilu allani pisariaqartitsinermut akileraartarnermi inatsisip aaqqinnejqarnissaanik siunnersuutikkut siunertarineqartut siullermeerineremi partiinit tamanit taperneqarput, tamatumanilu immami kultbrintisiornermik akileraarusiinissamut Kalaallit Nunaata periarfissaqarnera erseqqissarnejqarluni, tak. qulaani 1).

Taamatuttaaq akileraarutitigut nalikilliliinerit pillugit maleruagassanik atornerluinissap pinaveersimatinnejqarnissaa pillugu siunnersuutip ilaa taperserluarnejqarpoq, tak. qulaani 3), soorluttaaq siunnersuutip ilaa sulisitsisut nunanit allaneersut akileraarutinik A-nik unerartitsinissamut nalunaarutiginninnissamullu pisussaaffeqarnerisa sukateriffingejqarnissaanik siunertaqartoq taperserluarnejqartoq, tak. qulaani 4).

Siunnersummi akeqanngitsumik biileqartitaanerup akileraarusigaanerata annertussusiligaanerata iluarsiivigineqarnissaannut tunngasoq **Inuit Ataqatigiit Demokraatillu** taperserpaat, tak. qulaani 2).

Akeqanngitsumik biileqartitaanerup akileraarusigaanerata annertussiligaanerata qaffaavigineqarnissaa **Siumumit** aamma taperserneqarpoq, ernummatajineqarlunili ilaatigut portørít, qatserisartut politiillu akileraarutinik qaffaanermi aamma eqqugaanissaat, tamanna Siumut malillugu inuiaqatigiinnut pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaavoq, tassa inuit taakku suliffiup avataani biileqarsinnaajun-naernerannik biileqarusukkunnaarnerannilluunniit tamanna kinguneqassappat.

Akeqanngitsumik biileqarneq qaffasissumik akileraarusigaareersoq qaffaaqqinnerullu kingunerisin-naagaa inuit aaqqissuussinermik taamaattumik atuerusukkunnaarnerat, tamannalu Nunatta Karsiata isertitassaraluisa annaaneqarnerannik kinguneqarsinnaasoq **Atassutip** oqaatigaat.

“Akeqanngitsumik biileqartitaanneq” aamma “atorfimmut atatillugu biileqartitaaneq” immikkoortissallugit pingaaruteqartoq siullermeerineremi **Naalakkersuisut** oqaatigaat, tassa atorfimmut atatil-

lugu biilerisat akileraarusigaaneq ajormata, taamaattumillu akileraarutinik qaffaanermut ilaatinneqarrik.

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap siunnersummik suliarinninnea

Akeqanngitsumik biileqartitaanerup akileraarusigaanerata annertussiligaaneranik qaffaanissamik siunnersuutigineqartumut atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq tamanna aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-meersumi maleruagassiuuneqarmat, taassani § 19-imi ima allassimasoqarluni:

§ 19. Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneranni biilip, akileraartartup sulisitsisuminit atorfinitsitaanerminut allatulluunniit ikuulluni sulinissaminik isumaqatigiisseqarnerminut atatillugu privatimik atorsinnaasaata nalinga ilanngunneqassaaq, tak. Imm. 2-miit 8-mut. Tamanna aamma atuup-poq inunnut siulersuisuni, ataatsimiititaliani, kommissionimi, siunnersuisooqatigiimi, immikkut qinik-kani allatulluunniit ataatsimoorfiusuni, tamatumani ilanngullugit Naalakkersuisunut, Inatsisartut kommunalbestyrelsinullu ilaasortatut qinerqarsimasunut tamakkununngaluunniit ikiortaasunut.

Imm. 2. Illoqarfik biilip privatimik atorneqarfia 75.000 kvadratmeterisut annertutigisumik annertuneru-sumulluunniit aqqusineqarpat, biilip imm. 1-imi pineqartup akileraarutitigut nalinga ukiumut 40.000 koruuninik annertussusilerneqassaaq.

Imm. 3. Illoqarfik biilip privatimik atorneqarfia 25.000 kvadratmeterinit 75.000 kvadratmeterillu akornanni annertutigisumik aqqusineqarpat, annertussusiliussaq imm. 2-mi taaneqartoq 20.000 koruuninut appartinneqassaaq.

Imm. 4. Illoqarfik biilip privatimik atorneqarfia 25.000 kvadratmeterit inorlugit annertutigisumik aqqusineqarpat, annertussusiliussaq imm. 2-mi taaneqartoq 10.000 koruuninut appartinneqassaaq.

Imm. 5. Biilit sulliviittut aaqqissukkat biilinillu immikkut sanaajusunik allanik privatimik atuineq aangissusiliussat imm. 2-miit 4-mut taaneqartut affaannut annertussusilerneqassaaq. Biilit tamaattut sulisitsisup allaganngorlugu peqqussuteqarneratigut angerlarsimaffiup suliffiullu akornanniinnaq atorneqartarpata annertussusiliussat imm. 2-miit 4-mut taaneqartut sisamararterutaannut annertussusilerneqasapput.

Imm. 6. Lastbiilinik 4 tonsit sinnerlugit oqimaassusilinnik kiisalu biilinik tankiminni usisartunik, krani-nik kivitsissutinik aammalu eqqaasut biilinik privatimik atuineq akileraaruserneqartussaanngilaq.

Imm. 7. Biilit ukiup ilaannaani atugassaritinneqarpata nalingat akileraaruteqaataassussaq ullunik biilinik atuiffunngitsunik ilanngarlugu appartinneqassaaq. Akileraartussaatitaasoq biilit atorsinnaanerinut aki-liuteqarpat, nalinga akileraaruteqaataassaaq aningaasanik akiliutigineqarsimasunik ilanngarlugu appartinneqassaaq.

Imm. 8. Sulisitsisup allaganngorlugu peqqussutigisimappagu akileraartussaatitaasoq suliartoqquneqar-nermini biilinik atuissasoq, akileraartussaatitaasup angerlarsimaffimmi suliffimmilu akornanni biilimik atuinera privatimik atuineranut isigineqassanngilaq, aatsaalli akileraartussaatitaasup suliartoqquneqar-sinnaanermi nalaani biilit privatimik atugassarinngippagit.”

Imm. 2,3 aamma 4-mi aningaasartaliussat annertussusaannik allannguinissaq siunnersummi kisimi pineqarpoq. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

Imm. 5 pillugu inatsimmut nassuaatini ima allassimasoq ataatsimiititaliap malugniarpaa:

” Sullivimmi biilit imatut paasineqassapput biilit matoqqasut aalajangerlugin ikkussakanik ilitsivillit aammalu aalajangikkanik sakkunut ilitsivillit. Biilit immikkut ittut allat assersuutigalugu tassapput ikiuiartorluni biilit atorneqartartut tamarmik, ilisiartortut qamutaat il.il. Biilit ikiuiartorluni atorneqartartut tassaapput politiitut sulinermi, inunnik annaassiniarnermi, ikuallattoqarnerani, mingutsitsisoqarnerani, angallannikkut ajutoortoqarnerani anner-

tuumik ajutoortoqarnissaanik pinngitsoortitsiniarnermi atorneqartartut, biili ataatsimik arlalinnilluunniik tungujortunik ikittaartoqparat aammalu ikiuiartorluni assigiinngitsunik marlunnik nipilimmik siggartaateqarpat. Imm. 5-imi akimut appasinnerusumut piumasaqaataalluinarpooq biilit taakku taamaallaat angerlarsimaffiup suliffiullu akornanni atorneqassasut. Sulisoq ukiumut ataasiaannarluniluunniit biilit taakku inuttut atorpagit taamatut biilinik ingerlaneq imm. 2-mi, 3-mi imaluunniit 4-mi ukiumut akit malillugit akileraaruserneqassaaq.”

Taamaalilluni sullivimmi biilit aasersuutigalugulu biilit ikiuiartorluni atorneqartartut privativik atorneqarunik aallaavittut isigalugu aningaasat imm. 2-mi, 3-mi 4-milu taaneqartut affaannik akilearausigaassasut imm. 5-imi tassungalu nassuaatini takuneqarsinnaavoq. Tamatumunnga pissutaa-voq biilit imm. 5-imi taaneqartut nalinginnaasumik ima ilusiligaasarmata privativik atorneqarnis-saminnut naleqqunnatik.

Tamatuma saniatigut imm. 5-imi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit sulisitsisup allaganngorlugu peqqusineratigut biili angerlarsimaffiup suliffiullu akornanni angallassissutuinnaq atorneqarpat akileraarutaasartut sisamararterutaannangortinnejassapput. Tamatumani ilaatigut pineqarput biilip sanaartorfiusumi assigisaaniluunniit unnuaq naallugu nakkutigineqarani uninnganissaa pinngitsooriarlugu biilip angerlaannissaanik sulisitsisup sulisuni peqquppagu. Biili sulisup privativik atorpa-gu imm. 5-imi oqaaseqatigiit siullit malillugit akileraarusiisoqassaaq, tassa “affarmik akileraarusii-soqarluni”.

Biilink qatserisartunit, politiinit peqqissaanermillu suliaqartunit atorneqartut akileraaruserneqartar-nerat pillugu Inatsisartut Suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu apeqqummut Naalakkersuisut akissutaat aamma innersuussutigineqarpoq. Akissut ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarpoq.

Aggersarneqarsinnaalluni pigaartuuneq / Atorfimmut atatillugu biilit

“Atorfimmut atatillugu biilit” akileraartarnermut inatsisini taaguutitut atorneqanngitsoq, biilinulli § 19, imm.8-mi pineqartunut nalinginnaasumik taaguutaasoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Tassu-nega nassuaatini ilaatigut allassimavoq:

“Sulisup aggersarneqarsinnaalluni pigaartuuneranut atatillugu angerlarsimaffiup suliffeqarfiullu akornanni biili-mik ingerlaneq akileraaruserneqassanngilaq. Aggersarneqarsinnaalluni pigaartuusoqartarpoq sulisoq pigaartuu-nermini angerlarsimaffiminiit sumiiffinnut “assigiinngiiaartunut” siumut ilisimaneqariinngitsunut aggersarne-qarsinnaagaangat.

Imm. 8 malillugu aggersarneqarsinnaalluni pigaartuugaanni, aallaaviusumik piffissap nalinginnaasumik suliffiu-sup avataani angerlarsimanissamut pisussaaffilerneqarsimasoqassaaq kiisalu aggersarneqarsinnaalluni pigaartuu-nertut immikkut akissarsiaqartoqassalluni, apeqqutaatinngu aggersaaneqarnersoq aggersarneqannginnersorluun-niit. Inuk attaveqarfingineqarsinnaasoq piffisap nalinginnaasumik suliffiusup avataani aggersarneqartoq, sulisitsi-sup illuutaani ajutoortoqartillugu tillinniartoqartilluguluunniit imm. 8 malillugu aggersarneqarsinnaalluni pigaar-tuusutut isigineqanngilaq.

Sulisoq aggersarneqarsinnaalluni pigaartuusoq inuttut inuunermini killiliiffigineqavissimassaaq. Assersuutigalu-gu sulisoq piffissami aggersarneqarsinnaanermini qasuversimalluni aalakoornanilu suliartorsinnaasariaqarpoq. Aammattaaq pisussaaffeqavittoqassaaq. Oqarasuaatikkut attaveqaqatigittarnermi, sulisup suliartortussaatia-nerminik allamut ingerlatitseqqiiginnarsinnaanera piviusutut isigineqanngilaq ...

Angerlarsimaffittut paasineqassaaq sumiiffik aalajangersimasumik siniffigisartagaq, suliffimmut atatillugu anga-laneq, napparsimaneq assigisaalluunniit pissutigalugit tassaniinngikkaanni siniffigineqartartoq aammalu pigisa-nik inissiivigineqarnikoq.

Sumiiffit “assigiinngiiaartut” ilisimaneqariinngitsut tassaapput illoqarfimmi suliffiugallartunut siumoorluni ili-simanngisanut aggersarneqarfiusinnaasut. Apeqqutaanngilaq sumiiffit taakku ilisimaneqarnersut, kisiannili ima-

tut amerlatigissapput sumiiffinnut taakkununnga assigiinngiaarpassuarnut aggersarneqarsinnaaneq siumut ilisimaneqarsinnaanani. Nalinginnaasumik suliffik oqaatsimut sumiiffinnut "assigiinngiaartut"-nut ilaangnilaq, aammattaaq sulisitsisoq illoqarfimmi arlalinnik adresseqaraluarpalluunniit.

Akileraaruteqannginnissamut piumasaqaataalluinnarpoq aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunermut atatillugu sulisup angerlarsimaffiup suliffiullu akornanni biilernissaanik sulisitsisup allakkatigut pisussaaffiliisimanissa kii-salu allakkatigut aalajangersarneqarsimassalluni sulisoq aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunermi inuttut biilinik namminermut tunngasumik allamut ingerlassanngitsoq. Sulisoq ukiumut ataasiaannarluniunniit biilit taakku inuttut atorpagit taamatut biilinik ingerlaneq imm. 2, 3 aamma 4-mi ukiumut akit tunngavigalugit akileraaruse-neqassaaq".

Sulinermut atatillugu biilerisat aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunermut atatillugu atorneqartut privatimik ingerlaernermet atorneqanngikkunik akileraarusigaaneq ajortut ataatsimiitaliamit maluginiarneqarpoq. Biili privatimik ingerlaernermet atorneqarpat imm. 2, 3 aamma 4 naapertorlugit akileraarusiisoqassaaq. Ikiuiartorluni biili atorneqartartoq imaluunniit sullivimmi biili pineqarpat imm. 5 malillugu akileraarusiisoqassaaq, tassa "affarmik akileraarusiisoqarluni".

§ 19, imm. 1-5 naapertorlugit biilinik atuinerup aningaasatigut kinguneri

Akeqanngitsumik billeqartitaanerup akileraartarnermi nalinga kingullermik Inatsisartut inatsisaati-gut nr. 9-ikkut, 29. oktober 1999-imeersukkut aaqqiivigineqartoq ataatsimiitaliap maluginiarpa. 2000-imi januarimiit 2009-mi januarimut akit nalinginnaasumik 28 procentip missaanik qaffassi-mapput aammaluilaatigut qamutinut motoorilinnut akunnattumik oqimaassusilinnut akileraarut 2004-mi 1.550 koruuninik ukiumut qaffanneqarluni.

Akileraartarnermi procenti 42-miitillugu siunnersuutigineqartoq malillugu akeqanngitsumik bille-qartitaanermet naligititaasoq 60.000 koruuniuppat akileraarutinut akiliutissaq ukiumut 25.200 koruuniussaaq. Assersuutigalugu nammineq biilerisamut pisiarinerani 175.000 koruuneqartumut (akunnattumik oqimaassusilik) erniaqartitsineq 9%-iuppat ukiunilu 15-ini nalikillilerinermi ernialer-suinermut nalikillilerinermullu aningaasartuutit ukumi siullermi 27.500 koruunit missigissavaat. Tamatuma saniatigut orsussamut, akileraarutinut, aserfallatsaalilinermut sillimmasiinermullu aningaasartuutit aamma akilerneqassapput. Akileraartussaatitaasunut amerlasuunut taamaasilluni suli pilerinernerussaaq sulisitsisumit biilimik atugassinneqarnissaq namminerisamik biilitaarnissamin-garnit.

Assersuutitut naatsorsuinerit:

Illoqarfiit 75.000 kvadratmeterimit takinerusunik aqqusinillit:

(Taakku ullumikkut tassaapput: Qaqortoq, Narsaq, Nuuk, Sisimiut, Aasiaat aamma Ilulissat)

Akeqanngitsumik billeqartitaanerup nalinga 60.000 kr.-iuppat atuisoq qaammammut 2.100 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 1.400 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit akeqanngitsumik biilerisap (sullivimmi biili il.il.) nalinga $60.000/2 = 30.000$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 1.050 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 700 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit biilerisap nalinga $60.000/4 = 15.000$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 525 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 350 kr.)

Illoqarfiit 25.000 aamma 75.000 kvadratmeterit akornanni takissusilinnik aqqusinillit:

(Taakku ullumikkut tassaapput: Nanortalik, Ivittuut, Paamiut, Maniitsoq, Qasigiannguit, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernivik aamma Tasiilaq)

Akeqanngitsumik biileqartitaanerup nalinga 30.000 kr.-iuppat atuisoq qaammammut 1.050 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 700 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit akeqanngitsumik biilerisap (sullivimmi bili il.il.) nalinga $30.000/2 = 15.000$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 525 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 350 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit biilerisap nalinga $30.000/4 = 7.500$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 262,50 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 187,25 kr.)

Illoqarfiiit 25.000 kvadrameterit ataallugit takissusilinnik aqqusinillit:

Taakku ullumikkut tassaapput: Kangaatsiaq, Qaanaaq aamma Illoqqortoormiut)

Akeqanngitsumik biileqartitaanerup nalinga 15.000 kr.-iuppat atuisoq qaammammut 525 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 350 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit akeqanngitsumik biilerisap (sullivimmi bili il.il.) nalinga $15.000/2 = 7.500$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 262,50 aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 187,25 kr.)

Imm. 5-imi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit biilerisap nalinga $15.000/4 = 3.750$ kr.-iuppat atuisoq qaammammut 131,25 kr.-inik aningaasartuuteqassaaq (siusinnerusukkut 87,50 kr.)

Siuliani allassimasut tunngavigalugit ataatsimiitaliamit oqaatigineqassaaq akeqanngitsumik biileqartitaanermi akileraarutit annertussusiligaanerisa qaffanneqarnissaanik siunnersuutikkut biilinik taama atuisut nammineq privatimik biileqarnerminni aningasartuutigisassaminnit annerusunik artukkerneqassanngitsut.

Illoqarfinni 75.000 kvadramiiterit ataallugit takissusilinnik aqqusineqartuni biilinik nammineq pisqaqtut illoqarfinni takinerusunik aqqusineqartuni biilit atorneqarnerannut aningaasartuutaasartut annertoqataannik aningaasartuuteqartarerat eqqarsaatigigaanni akileraarusiineq suli annikitsuararuvoq.

Ataatsimiitaliamit aamma oqaatigineqassaaq biilit aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunermi taa-mallaat atorneqartut inatsimmi § 19, imm. 8 naapertorlugu akileraarusigaannginnerat allangortineqanngimmat.

Taamaattoq aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunermi akileraarutinik akiliisussaatitaassanngikkaanni piumasaqaatit sakkortummata ataatsimiitaliamit oqaatigineqassaaq. Minnerunngitsumik imm. 8-mut nassuaatini oqaasertaliussat uku "... aallaaviusumik piffissap nalinginnaasumik suliffiusup avataani anger-larsimanissamut pisussaafflerneqarsimasoqassaaq kiisalu aggersarneqarsinnaalluni pigaartuunertut immikkut akis-sarsiaqartoqassalluni, apeqqutaatinagu aggersaaneqarnersoq aggersarneqannginnersorluunniit" kiisalu "Sulisoq aggersarneqarsinnaalluni pigaartuusoq inuttut inuunermini killiliiffigineqavissimassaaq" sakkortutut isigineqartariaqarput. Akileraartinneqarnissaq pinngitsoorniaannarlugu aggersarneqarsinnaalluni pigaartuu-sarnermik pilersitsioqarnissaq pinngitsoortinniarlugu tamanna pisariaqarsinnaavoq.

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq assersuutigalugu sulisup niuerniarnissaa, paaqqinnittarfinnut meeqqaminik aallernissaa assigisaanilluunniit iliornissaa piumasaqaatit taama sakkortutiginerisa ajornartissammassuk, taamaaliornerluunniit sulinermut atatillugu biilerisat atornagit ingerlanneqaraluarpas. Taamaalillunilu kisimiittut atorfnnik aggersarneqarsinnaalluni pigaartusarnermik ilaqaqtumik suliffeqarnissaat ajornarsisinnaavoq ajornakusoorsinnaalluniluunniit.

§ 19, imm. 8-mi oqaasertaliussat; ”... Sulisitsisup allaganngorlugu peqqussutigismappagu akileraartussaatitaasoq suliartoqquneqarnermini biilnik atuissasoq ...”, kiisalu nassuaatinit siuliani issuagaq ima paasineqarsinnaapput “peqqussut” taamaattoq suliartoqquneqarsinnaanerup pisarissersuutanera pissutigalugu sulisup tamatumunnga naapertuuttumik qaffasinnerusumik akissarsiaqartitaaneranik kinguneqartoq. Nalinginnaasumilli tamanna pineq ajorpoq sulisitsisullu inatsimmik sukangannginnerusumik atuine-ratigut ajornartorsiut “aaqqinneqartarpooq”, taamaalillunilu sulisoq assersuutigalugu niuerniarsinna-sarluni. Taamatulli ”pisariinnerusussaq pillugu paasinninnerit” inatsimmik tunngaveqanngillat.

Inatsimmi tunngavissat qaangerlugit sulisitsisut assigiinngitsut inatsimmik sukangannginnerusumik paasinninnermikkut inatsimmik nalinginnaasumik saneqqutsisarsimappata tamanna assut ajornartorsiutitaqartutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Peqatigisaanillu aaqqissuussineq oqartussaasunit pisariaqarneratut nakkutigineqanngippat tamanna ajornartosiutitaqartutut ataatsimiititaliamit isigi-neqarpoq.

Taamaattumik aggersarneqarsinnaalluni pigaartuusarneq pisariitsumik atorneqarsinnaasunngorlugu tamatuma peqatigisaanik akileraarnaveersaarnissaq anguniaannarlugu aggersarneqarsinnaalluni pigaartuusarnermik aaqqissuussisalernissaq ammaatinngikkaluarlugu inatsimmik allannguinissamut periarfissat Naalakkersuisunit misissorneqarnissaat ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarpoq. Assersuutigalugu atorfimmuit atatillugu biilerisat pigaartuutilluni soorlu niuerniarnermut allanillu “sulinermut attuumannngitsunut” atorneqarsinnaanerannik ajornartitsinnginnissaq isumaliutigineqarsinnaavoq, tamatumani biilit sulisumit pigaartuusumit taamaallaat atorneqarsinnaanissaat tunngavissaatinneqassalluni.

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siuliani oqaaseqaatit siunnersuummillu siullermeerinermi oqaatigineqartut tunngavigalugit siunner-suut **akuerineqassasoq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap** inassuti-gaa.

Taama oqaaseqarluni Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap siunnersuut Inat-sisartunit aappassaaniigassanngortippaa.

Niels Thomsen
Siulittaasoq

Harald Bianco

Aqqaluaq Egede

Aleqa Hammond

Jens Imanuelsen